

**Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
Кафедра освітньої політики**

**Освітня програма підвищення кваліфікації
тренерів-педагогів учителів української мови та
літератури**

**«Нова українська школа: завершення адаптаційного
циклу в 5-6 класах»**

Освітня програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри освітньої політики
(протокол №3 від 28.03.2024 р.)

Завідувач кафедри

Христина ЧУШАК

Освітня програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною
радою

(протокол № 3 від 25.04.2024 р.)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Освітня програма підвищення кваліфікації вчителів української мови та літератури «Нова українська школа: завершення адаптаційного циклу в 5-6 класах»

Розробники: завідувач кафедри гуманітарної освіти, кандидат філологічних наук, доцент Богосвятська А.-М.І.; старший викладач кафедри гуманітарної освіти, кандидат філологічних наук Дільна О.А.

Мета: підготовка вчителів української мови та літератури та інших учасників організації освітньої діяльності до прийняття та усвідомлення новітніх процесів в освіті, до процесу входження в інноваційний простір, обумовлених змінами змісту освіти, методик навчання, методів та підходів до освітнього процесу, оцінювання знань учнів, введення новітніх технологій та інтерактивних завдань на уроках, формування відповідних компетентностей учнів тощо.

Напрямок навчання:

- розвиток професійних компетентностей учителів української мови та літератури (знання навчального предмета, фахових методик, технологій, нової системи оцінювання тощо);
- розвиток управлінської компетентності (для вчителів української мови та літератури та інших учасників організації освітньої діяльності).

Обсяг: 34 години

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна, очно-дистанційна

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться / набуватимуться:

Загальні компетентності:

- здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп (соціальна компетентність);
- здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування педагогів до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).

Професійні компетентності: мовно-комунікативна, предметно-методична, інформаційно-цифрова, психологічна, емоційно-етична, прогностична, організаційна, інноваційна, рефлексивна, компетентність педагогічного партнерства, здатність до навчання упродовж життя.

Місце (місця) надання освітньої послуги: КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», онлайн, ЗУМ- платформа.

Очікувані результати навчання:

- усвідомлює особливості мовно-літературної освітньої галузі в контексті вимог нового Держстандарту базової освіти;
- володіє навичками моделювання сучасного уроку української мови та літератури на засадах компетентнісного підходу;
- знає основні принципи формування читацької грамотності учнів на уроках української мови та літератури;
- має сформоване загальне уявлення про нову філософію оцінювання в базовій школі;
- вміє здійснювати рефлексію власної педагогічної діяльності.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації:
сертифікат

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Інтеграційно-мотиваційне заняття

Час за робочою навчальною програмою – 2 години

Тема 1. Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою модуля (практичне, 1 година).

Тема 2. Формування очікувань учасників (практичне, 1 година).

Модуль 1. Актуальність шкільної реформи НУШ

Час за робочою навчальною програмою – 4 години

Тема 1.1. Роль учителя у запровадженні НУШ у базовій середній освіті (лекція, 4 години).

План лекційного заняття

1.1.1. Аналіз аналітичної довідки «Перезавантаження реформи НУШ» (2024). Основні виклики та проблеми реформування освіти в 5-6 класах НУШ.

1.1.2. Цінності НУШ та сучасної освіти. Нова українська школа: що має змінюватися, чому і як?

1.1.3. Наступність у початковій та середній освіті: необхідність взаємодії в інтересах учнів та досягнення освітніх результатів.

1.1.4. Індивідуальна освітня траєкторія професійного розвитку.

1.1.5. Державний стандарт базової середньої освіти. Основні завдання мовно-літературної галузі.

1.1.6. Професійний стандарт: загальні і професійні компетентності вчителя української мови та літератури.

Модуль 2. Подолання освітніх втрат з української мови та літератури

Час за робочою навчальною програмою – 2 години

Тема 2.1. Освітні втрати та їх вплив на корекцію навчальних програм та діяльність учителя на уроці (практичне, 2 години).

2.1.1. Методики та алгоритми для вчителя щодо подолання освітніх втрат: робота з відповідними інструктивно-методичними матеріалами.

2.1.2. Переваги компетентнісної моделі навчання: баланс між змістом та освітніми результатами, зв'язок з оцінюванням.

Модуль 3. Формування читацької грамотності учнів на уроках української мови та літератури

Час за робочою навчальною програмою – 3 години

Тема 3.1. Виклики формування читацької грамотності учнів на уроках української мови та літератури в 5-6 класах НУШ (лекція, 1 година; практичне, 2 години).

План лекційного заняття

3.1.1. *Визначення результатів та критерії оцінки сформованості читацької грамотності учнів.*

План практичного заняття

3.1.2. *Розвиток читацької грамотності учнів у НУШ: сучасний інструментарій.*

3.1.3. *Аналіз прикладів завдань з розвитку читацької грамотності учнів з Міжнародного дослідження PISA.*

Модуль 4. Реалізація діяльнісного підходу на уроках української мови та літератури в 5-6 класах НУШ

Час за робочою навчальною програмою – 5 годин

Тема 4.1. Діяльнісний підхід в НУШ: спрямованість освітнього процесу на розвиток ключових компетентностей і наскрізних умінь особистості (лекція, 2 години; практичне, 3 години).

План лекційного заняття

4.1.1. *Поняття діяльнісного підходу в НУШ.*

4.1.2. *Особливості реалізації різних видів навчальної діяльності в освітньому процесі.*

План практичного заняття

4.1.6. *Важливість колаборації для впровадження діяльнісного підходу.*

4.1.7. *Ігрове навчання: особливості організації в 5-6 класах та форми роботи.*

4.1.8. *Проектна діяльність як спосіб реалізації діяльнісного підходу.*

4.1.9. *Проблемне навчання: специфіка організації на уроках української мови та літератури, форми роботи.*

Модуль 5. Планування, моделювання та оцінювання уроку НУШ

Час за робочою навчальною програмою – 8 годин

Тема 5.1. Навчання, орієнтоване на результат (лекція, 2 години, практичне, 3 години).

План лекційного заняття

5.1.1. *Планування освітньої діяльності. Академічна свобода вчителя в реалізації змісту освіти.*

5.1.2. *Засади створення навчальних програм на основі стандарту НУШ. Складання календарно-тематичного плану.*

5.1.3. *Компетентнісний потенціал мовно-літературної освітньої галузі. Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів.*

5.1.4. *Класифікація очікуваних результатів навчання відповідно до 4-х груп результатів, визначених у свідоцтві досягнень (аудіювання, говоріння, читання, письмо).*

План практичного заняття

5.1.5. *Структура сучасного уроку.*

5.1.6. *Планування та моделювання уроку.*

5.1.7. Оцінювання навчальних результатів учнів на уроках української мови та літератури.

5.1.8. Мета і завдання діагностувальних робіт з української мови та літератури.

Тема 5.2. Новації та виклики оцінювання в НУШ (лекція, 1 година; практичне, 2 години).

План лекційного заняття

5.2.1. Формувальне оцінювання після двох років впровадження у 5-6 класах.

5.2.2. Зміна ставлення до шкільної оцінки, розуміння її складових.

5.2.3. Виклики фіксації освітніх результатів та їх інтерпретації.

План практичного заняття

5.2.4. Методи отримання вчителем зворотного зв'язку щодо сприймання та розуміння учнями навчального матеріалу.

5.2.5. Інструменти і техніки формувального оцінювання на уроках української мови та літератури в 5-6 класах.

Модуль 6. Рефлексія та професійний саморозвиток педагога

Час за робочою навчальною програмою – 8 годин

Тема 6.1. Професійний саморозвиток педагога НУШ (практичне, 8 годин).

План практичного заняття

6.1.1. Нові професійні ролі та завдання сучасного вчителя в контексті концепції НУШ.

6.1.2. Самоаналіз компетентностей, необхідних для успішного впровадження Державного стандарту базової освіти з мовно-літературної освітньої галузі.

6.1.3. Презентація власної професійної траєкторії розвитку.

Модуль 7. Психологія навчання

Час за робочою навчальною програмою – 2 години

План лекційного заняття

Тема 7.1. Психологія навчання, особливості пізнавальних процесів школярів 10-14 років в умовах стресу війни та зміни інформаційного середовища.

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях, індивідуальне та фронтальне опитування, виконання самостійної роботи; на лекціях – експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми.

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів. Оцінювання вербальне.

III. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Назви тем	Кількість годин			
	Усього	Лекції	Практичні	Семінарські
<i>Інтеграційно-мотиваційне заняття. Ознайомлення з програмою навчання. Формування очікувань учасників.</i>	2		2	
Модуль 1. Актуальність шкільної реформи НУШ.	4	4		
<i>Тема 1.1. Роль учителя у запровадженні НУШ у базовій середній освіті.</i>	4	4		
Модуль 2. Подолання освітніх втрат з української мови та літератури.	2		2	
<i>Тема 2.1. Освітні втрати та їх вплив на корекцію навчальних програм та діяльність учителя на уроці.</i>	2		2	
Модуль 3. Формування читацької грамотності учнів на уроках української мови та літератури.	3	1	2	
<i>Тема 3.1. Виклики формування читацької грамотності учнів на уроках української мови та літератури в 5-6 класах НУШ.</i>	3	1	2	
Модуль 4. Реалізація діяльнісного підходу на уроках української мови та літератури в 5-6 класах НУШ.	5	2	3	
<i>Тема 4.1. Діяльнісний підхід в НУШ: спрямованість освітнього процесу на розвиток ключових компетентностей і наскрізних умінь особистості.</i>	5	2	3	
Модуль 5. Планування, моделювання та оцінювання уроку НУШ.	8	3	5	
<i>Тема 5.1. Навчання, орієнтоване на результат.</i>	5	2	3	
<i>Тема 5.2. Новації та виклики оцінювання в НУШ.</i>	3	1	2	
Модуль 6. Рефлексія та професійний саморозвиток педагога.	8		8	
<i>Тема 6.1. Професійний саморозвиток педагога НУШ.</i>	8		8	
Модуль 7. Психологія навчання	2	2		
<i>Тема 7.1. Психологія навчання, особливості пізнавальних процесів школярів 10-14 років в умовах стресу</i>		2		

<i>війни та зміни інформаційного середовища.</i>				
Всього годин:	34	12	22	